

นิทานสุภาษิตจีน (94) 成语故事 (九十四)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 凿壁借光/鑿壁借光 záo bì jiè guāng (เจาะ ปี่ เจี้ย กวาง) โดย คำว่า 凿/鑿 záo (เจาะ) แปลว่า เจาะ 壁 bì (ปี่) แปลว่า ผนังบ้าน 借 jiè (เจี้ย) แปลว่า ยืม คำว่า 光 guāng (กวาง) แปลว่า แสงสว่าง เมื่อนำมารวมกันแปลตรงตัวหนังสือว่า เจาะ ผนังบ้านยืมแสงสว่าง หรือเจาะรูยืมแสง สุภาษิตคำนี้ใช้เพื่อแสดงถึง จิตวิญญานแห่งความมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียน ขยันหมั่นเพียร ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เรื่องราวที่มาของคำนี้เล่าไว้ในนิทานสุภาษิตนี้

ประเทศจีนในยุคสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตก 西汉/西漢 Xī Hàn ซีฮั่น หรือในภาษาไทยจะเรียกว่ายุคไซฮั่น ในราชการของ จักรพรรดิ 汉元帝/漢元帝 Hàn Yuán Dì (ฮั่น หยวนตี้) พระองค์ทรงแต่งตั้งขุนนางผู้มากความสามารถท่านหนึ่งนามว่า 匡衡 Kuāng Héng (ควาง เหิง) ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นอัครมหาเสนาบดีหรือตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปัจจุบัน ควาง เหิงมีที่มาจากที่ไปที่น่าสงสาร สมัยที่ควาง เหิงยังไม่ได้รับราชการ และยังเป็นเด็กหนุ่มอยู่นั้น เขามีฐานะที่ยากจนมากหาเช่ากินค่า ต้องคอยรับจ้างไปวันๆ เหมือนกรรมกรทั่วไป แต่มีสิ่งหนึ่งที่เขาไม่เหมือนใคร คือนิสัยรักการอ่านหนังสือ เขาอ่านหนังสือทุกอย่างที่พอจะหามาได้ช่วงเลิกงาน เมื่อเขาเก่งมากขึ้น ก็ต้องการอ่านหนังสือให้มากขึ้น แต่เพราะต้องทำงานทั้งวัน เมื่อเลิกงาน ก็เป็นเวลาค่ำแล้ว เขาจึงมีเวลาอ่านหนังสือเพียงน้อยนิด เมื่อหมดแสงสว่างตามธรรมชาติแล้ว เขาก็ไม่อาจอ่านหนังสือได้อีก ครั้นจะหาเงินซื้อ น้ำมันตะเกียงเล่า ก็ไม่มีเงินซื้อ เขาจึงไปขังบ้านที่มีฐานะดีแล้วบอกว่า ผมเห็นบ้านท่านมีแสงสว่างอย่างเหลือเฟือ ผมขออาศัยที่ว่างสักนิดเพื่ออ่านหนังสือได้ไหม เพื่อนบ้านเห็นเด็กหนุ่มยากจน ก็ไม่สนใจ ตอนอย่าง หยามเหยียดว่า เมื่อยากจนขนาดจะซื้อน้ำมันตะเกียงไม่ได้ แล้วจะอ่านหนังสือไปทำไม ควาง เหิงได้ยินเช่นนั้น ก็รู้สึกโกรธ ยิ่งเกิดความมุ่งมั่นที่จะอ่านหนังสือเปลี่ยนชะตาตัวเองให้ได้

เขากลับมาที่ห้องแล้วแอบเจาะรูเล็กๆ ที่ผนัง แสงสว่างจากตรงข้ามก็ส่องผ่านรูเข้ามาในห้อง เขาอาศัยแสงอันน้อยนิดอ่านหนังสือเวลาผ่านไปเขาก็อ่านหนังสือที่มีจนหมด แต่เขารู้ดีว่าความรู้แค่นี้ยังไม่มากพอ เขานึกถึงบ้านเก่าแก่ในเมืองนี้สะสมหนังสือไว้มากมาย เขาจึงหอบเอาเสื้อผ้าไปบ้านเก่าแก่ทันที และแจ้งกับเจ้าเก่าว่า ขอทำงานให้ในตอนกลางวันโดยไม่คิดค่าแรง แลกกับได้อ่านหนังสือทั้งหมดในบ้านของเจ้าเก่าแก่ตอนกลางคืน เจ้าเก่าซึ่งเป็นคนใจดีเห็นว่า ควาง เหิง เป็นเด็กหนุ่มที่เฉลียวฉลาด และมีความมุ่งมั่น จึงให้เขาทำงาน และให้ครัวเรือนวิชาต่างๆ จนเมื่อเขาเติบโตใหญ่สอได้เป็นขุนนาง และทำงาน

(ที่มาภาพ : <http://www.gushi365.com>)

จนเจริญก้าวหน้าเป็นถึงอัครมหาเสนาบดี ช่วยงานจักรพรรดิฮั่นหยวนตี้ บริหารบ้านเมือง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：学习勤奋,刻苦。

成語比喻：學習勤奮,刻苦。

Chéngyǔ bǐyù: xuéxí qínfèn,kèkǔ.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยฺวี: เสวสี ฉินเฟิ่น, เค่อจู่.

สุภาษิตเปรียบว่า มุ่งมั่น ขยันศึกษาเล่าเรียน

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

我们要学习凿壁借光的精神，将来才会有好的前途。

我們要學習鑿壁借光的精神，將來才会有好的前途。

Wǒmen yào xuéxí záo bì jiè guāng de jīngshén, jiāng lái cái huì yǒu hǎo de qián tú.

หฺวี่เหมิน เหยา เสวสี เจ่า ปี่ เจี้ย กวาง เตอะ จิงเฉิน, เจียงไห่ ไฉ หุย ไหฺยว ห่าว เตอะ เฉียนถู.

พวกเราต้องเรียนรู้จิตวิญญานแห่งความมุ่งมั่นแบบเจาะรูยืมแสง จึงจะมีอนาคตที่ดีได้

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง